

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Голова приймальної
комісії ХНУРЕ

Б.В. Семенець
« 29 » жовтня 2021 р.

ПРОГРАМА
для проведення вступних іспитів
для іноземців та осіб без громадянства
з дисципліни «Українська мова як іноземна»
у 2022 році

Спеціальність підготовки – для усіх спеціальностей

Протокол засідання приймальної комісії

№ 121 від 29. 10. 2021 р.

Голова предметної
екзаменаційної комісії

B.M. Явтушенко

Відповідальний секретар
приймальної комісії

A.V. Снігурів

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою вступного випробування з української мови як іноземної є виявлення достатнього рівня підготовки іноземців та осіб без громадянства до прийому до ЗВО за ступеням «бакалавр».

Програма вступного іспиту з дисципліни «Українська мова як іноземна» розроблена відповідно до Програми з української мови для студентів-іноземців підготовчих факультетів України (рекомендовано науково-методичною комісією з довузівської підготовки іноземних громадян Міністерства освіти і науки України 21 лютого 2002 р., протокол №4). підготовчих відділень навчання іноземних громадян.

Програма містить:

- вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступників з української мови як іноземної;
- вимоги та зміст мовної компетенції іноземних абітурієнтів;
- зміст і структуру вступного іспиту;
- критерії оцінювання завдань;
- навчально-методичне та інформаційне забезпечення дисципліни.

Іноземний абітурієнт, який успішно пройшов вступні випробування, може бути рекомендований до зарахування до Харківського національного університету радіоелектроніки.

ВИМОГИ ДО РІВНЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Вступники повинні:

- мати відповідний запас загальновживаної та спеціальної лексики;
- знати граматику і швидко орієнтуватися при виконанні граматичного тесту;
- вміти формулювати думки, ідеї, дотримуватися певної структури тексту;
- розуміти тексти, пов’язані з навчанням та спеціальністю; розуміти головну ідею тексту.

ВИМОГИ ТА ЗМІСТ МОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ІНОЗЕМНИХ АБІТУРІЄНТИВ

Мовна компетенція – це певні знання системи мови, фонетики, графіки, лексикології, словотворення, граматики, морфології, синтаксису.

Фонетика. Графіка. Загальні положення. Звуки та літери (алфавіт). Орфоепічні норми граматичних форм. Голосні звуки, особливості їх вимови. Букви я, ю, е, ї та їхнє звукове значення. Апостроф в українських словах. Приголосні звуки. поняття букв г, ґ. Приголосні звуки, особливості їх вимови. Звукове позначення букв щ, дж, дз. Дзвінкі та глухі приголосні звуки. Префікси з-, с-. Тверді та м’які приголосні звуки. Зміни в групах приголосних. Спрощення в групах приголосних. Склад. Інтонація. Особливості наголосу в українській мові. Правила вживання м’якого знаку, буквосполучень -ьо, -йо та -ъю. Правопис ненаголошених голосних. Правопис префіксів, суфіксів в українській мові. Чергування голосних.

Чергування в системі приголосних української мови. Подвоєння та подовження приголосних в українських та іншомовних словах. Правопис складних слів. уживання великої літери.

Морфологія.

Іменники. Нормативне вживання форм роду та числа іменників. Відмінкові форми іменників. Відмінки в українській мові.

Займенники. Відмінювання та правопис займенників. розряди займенників за значенням. Стилістичні особливості вживання займенників.

Прикметники. Розряди прикметників за значенням. Відмінювання прикметників. Ступені порівняння якісних прикметників.

Дієслова. Чергування голосних в основі форм дієслів. Система дієслівних форм. Дієвідмінювання. Вживання дієслівних форм. Форми недоконаного і доконаного виду. Минулий, теперішній та майбутній час дієслів.

Числівники. Збірні числівники. Дробові числівники. Відмінювання числівників. Розряди числівників.

Прислівники. Обставинні прислівники причин. Обставинні прислівники мети. Ступеневі порівняння прислівників.

Лексика. Лексичний мінімум базового рівня складає 2300 одиниць. Він забезпечує спілкування в межах тематичного мінімуму даного рівня.

ЗМІСТ І СТРУКТУРА ВСТУПНОГО ІСПИТУ

Вступний іспит проводиться письмово у формі бланкового тестування з поясненням розв'язання завдань.

Результати тестування для іноземних вступників, які поступають на основі повної загальної середньої освіти, оцінюють за шкалою від 35 до 100 балів.

Загальна кількість завдань тесту – 6.

На виконання тесту відведено – 90 хв.

Максимальна сума балів – 100.

За допомогою вступного тесту з української мови як іноземної граматичний матеріал перевіряється в тісному зв'язку з лексичним. Основна увага приділяється володінню майбутніми студентами мовою компетенцією, а також стилістичному використанню граматичних структур в реальній мовній комунікації.

Тест містить завдання, спрямовані на визначення рівня компетенції іноземних абітурієнтів з читання.

Текст для читання підібрано в межах фахових знань. Оцінюється: рівень розуміння матеріалу, що читається, його тему та основну ідею; засвоєння як основної так і додаткової інформації, що міститься в тексті, з достатньою повнотою і точністю; вміння інтерпретувати інформацію, викладену в тексті; зрозуміти структуру тексту, розпізнавати зв'язки між частинами тексту; правильно вживати лексичні одиниці відповідно до контексту.

Завдання з вибором однієї правильної відповіді (альтернативне завдання). Його виконання передбачає наявність двох варіантів відповіді, зокрема «так» чи «ні». Завдання містить десять питань, на які абітурієнт має дати ствердну або негативну відповідь, тобто абітурієнт повинен оцінити питання як справжнє чи помилкове. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал. Якщо вказано неправильну відповідь, або відповіді на завдання не надано учасник тестування отримує 0 балів.

Завдання типу питання/відповідь. Пропонується дати відповіді на питання до тексту. Таким чином перевіряється уміння іноземного абітурієнта зосереджувати увагу на змісті прочитаного, інтегрувати зміст при співвідношенні змісту декількох речень. Завдання складається з 10 питань. Правильна відповідь на одне питання оцінюється у 2 бали. Відповідь вважається не вірною, якщо є порушення порядку слів у реченні, або є помилки, що унеможливлюють розуміння написаного.

Також тест містить завдання, що перевіряють знання основних граматичних структур та будови речення, сформованості рівня писемної мовленнєвої діяльності, лексико-граматичних навичок, рівень засвоєння системних знань про мову іноземних абітурієнтів. Пропонується виконати такі завдання:

- доповнити речення словосполученням із дужок у правильній формі (20 речень). Кожна правильна відповідь оцінюється у 2 бали.
- поставити коректне питання до виділеного слова (20 речень). Кожна правильна відповідь оцінюється у 2 бали.
- утворити складне речення, використовуючи слово **який**. Завдання містить 5 речень, кожна правильна відповідь оцінюється у 2 бали.

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ЗАВДАНЬ

На екзамені вступників пропонується прочитати текст та дати відповіді на п'ять завдань. Кожне завдання оцінюється певною кількістю балів. Кількість балів, отримана за виконання завдань, підсумовується.

Максимальна кількість балів 100:

- завдання 2 – 10 балів (кожна правильна відповідь 1 бал);
- завдання 3 – 20 балів (кожна правильна відповідь 2 бали);
- завдання 4 – 30 балів (кожна правильна відповідь 2 бали);
- завдання 5 – 30 балів (кожна правильна відповідь 2 бали).
- завдання 6 – 10 балів (кожна правильна відповідь 2 бали).

Оцінка за 100-балльною шкалою	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	відмінно
75 – 89	добре
66 – 74	задовільно
60 – 74	задовільно
35 – 59	незадовільно

За результатами вступного випробування виставляються дві можливі оцінки: «рекомендувати до зарахування» (не менше ніж 60 балів) або «не рекомендувати до зарахування» (менше 60 балів).

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦІПЛІНИ

1. Вальченко І.В., Прилуцька Я.М. Ласкаво просимо!: Навчальний посібник з української мови для іноземних учнів підготовчого факультету. Частина I./ І.В. Вальченко, Я.М. Прилуцька. – Х.: ХНАМГ, 2010. – 387 с.

2. Вальченко І.В., Прилуцька Я.М. Ласкаво просимо!: Навчальний посібник з української мови для іноземних учнів підготовчого факультету. Частина II./ І.В. Вальченко, Я.М. Прилуцька. – Х.: ХНАМГ, 2011. – 305 с.

3. Чистякова А.Б., Селіверстова Л.І., Лагута Т.М. Українська мова для іноземців: Підручник для іноземних студентів вищих навчальних закладів/ А.Б. Чистякова, Л.І. Селіверстова, Т.М. Лагута. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2006. – 524 с.